

Eix treballs, precarietat, desigualtats i pobresa

1. DIAGNOSI

La crisi dels darrers anys ha comportat una important pèrdua de benestar per als ciutadans i les ciutadanes de Catalunya, inclosa Barcelona. Un dels aspectes més greus d'aquesta pèrdua ha estat l'augment sostingut de la taxa d'atur que ha empobrit bona part de la població. Però les conseqüències de la crisi no s'han repartit per igual entre les diferents classes socials. Les polítiques neoliberals implantades des de tots els nivells institucionals per, en principi, combatre la contracció econòmica han causat un retrocés en les conquestes socials i laborals de les últimes dècades. Els mecanismes estatals per combatre l'exclusió social s'han minimitzat i el treball assalariat ha deixat de ser garantia d'una vida digna a causa de la temporalitat, els baixos sous i la inseguretat laboral.

Tot això ha portat que les capes més pobres de la població així com les classes mitjanes hagin vist caure el seu nivell de vida sota mínims, mentre que les més adinerades no han estat tan afectades.

Les institucions han de donar respostes a aquesta nova situació, i no només a través de polítiques de promoció econòmica o ocupació. Mesures orientades a la desmercantilització dels ciutadans i les ciutadanes, que empoderin uns i altres per a la millora del seu benestar, també són necessàries i poden ser nous agents de lluita contra la pobresa.

Gestionar la pobresa en lloc de lluitar-hi ha estat el paper fins avui de l'Ajuntament de Barcelona.

Hi ha dades preocupants: l'any 2011, un 50,2% de la població barcelonina tenia dificultats per arribar a final de mes i un 28,1% estava en risc de pobresa i exclusió social; la distribució de la renda familiar a Barcelona és molt desigual: a Pedralbes, la renda familiar

és d'un 240,7 (Barcelona =100), mentre que a Ciutat Meridiana és d'un 37,5; referent al treball assalariat entre 2008 i 2013, la ciutat ha experimentat la destrucció neta de 131,2 milers de llocs de treball.

Barcelona té actualment un 17% de població en situació d'atur. Cap dels barris de Nou Barris baixa del 12,3%, cap dels de Sant Gervasi supera el 7,8%. L'atur és la primera preocupació del jovent barceloní: un 8,3% es troba en situació d'atur.

En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona ha defensat durant l'últim mandat que la seva despesa social no s'ha reduït i que segueix tenint com a prioritat la lluita contra la pobresa. La realitat és que les mancances heretades d'etapes anteriors, en el darrer mandat han afegit canvis d'orientació cap a un model de gestió neoliberal de la pobresa. El resultat és més pobresa infantil a Barcelona, més pobresa en el col·lectiu de la gent gran, més feminització de la pobresa, i més persones amb feina remunerada que són pobres. L'administració s'ha oposat frontalment a les iniciatives ciutadanes de lluita pel dret a l'alimentació i pel dret a l'habitatge, contribuint a la criminalització de moviments com la PAH o com les Xarxes d'Aliments. No s'han permès les acampades o concentracions sostingudes de lluites laborals.

S'han promogut pràctiques assistencialistes i infantilitzadores de la pobresa, com ara proporcionar aliments a les persones en lloc de fer transferències de renda, sempre sota la permanent sospita de parasitisme social que el discurs polític hegemònic manté sobre les persones en situació de pobresa.

En una paraula, almoïna en lloc de drets socials. No s'ha entès ni s'ha volgut entendre la capacitat transformadora de la intervenció comunitària, i s'ha promogut una intervenció

social cada cop més individualitzada i s'ha confrontat la perspectiva comunitària amb la dinamització associativa.

L'externalització de serveis públics amb la subcontractació és una font inacabable de precarietat i de corrupció potencial, ja que es basa en processos d'adjudicacions en què sempre hi ha hagut agents corruptors i corruptibles. La prestació municipal de serveis no exclou la possibilitat de la corrupció (per exemple, en la contractació de personal), però elimina nivells d'intermediació que avui es troben a la base de moltes formes de corrupció.

2. SOMNI

Treball digne en lloc de Precarietat, Desigualtats i Pobresa

Somiem en una Barcelona lliure de pobresa, d'atur i precarietats; una Barcelona referent com a societat inclusiva i igualitària on els ciutadans tinguin treballs dignes i decents; una Barcelona on el nostre jovent no hagi d'emigrar a la recerca d'oportunitats laborals; una Barcelona on els treballadors i les treballadores no hagin de suportar l'augment de la inseguretat laboral mentre les condicions laborals s'endureixen.

Somiem en una Barcelona on es valorin les tasques de cura i on es faciliti la vida quotidiana; on el treball assalariat no passi per davant de tot allò que és imprescindible.

Somiem en una Barcelona on ningú no dormi al carrer ni estigui sense llar; on el treball assalariat no sigui l'única opció per a una vida digna; on es reconegui el dret a la vida digna de totes les persones que l'habiten. Volem una Barcelona on l'economia estigui al servei de les persones i on les persones no estiguin al servei de l'economia.

Treball digne Barcelona pot ser un referent en la dignificació del món del treball i en el camí de consolidar iniciatives reals de treball decent. Primer, creant ocupació pública i incentivant l'ocupació privada en les seves

diferents formes, estable i amb sous dignes (1200€/mes per a tots els treballs subjectes a contractes municipals). Segon, recuperant l'estabilitat de les ocupacions. Tercer, impulsant condicions laborals dignes en les ocupacions municipals, repartint el treball. I quart, impulsant la municipalització de tots els serveis públics, cosa per a la qual s'elaborarà un pla d'actuació a curt i mitjà termini.

Uns serveis que volem que siguin cada vegada més d'ús universal. Des d'aquest punt de vista, és tan important el salari directe com l'indirecte, en aquest cas constituït per les actuacions públiques orientades a la globalitat de la persona i de les seves interaccions: autonomia funcional (capacitat personal) i integració relacional (vincles). És bàsica una redefinició dels Serveis Socials per tal d'assolir uns serveis públics de proximitat, en què el que correspongui a Salut es faci des de Salut, Educació des d'Educació, Treball des de Treball i Habitatge des d'Habitatge.

Democràcia i participació al lloc de treball Garantir el dret a l'acció col·lectiva organitzada així com d'altres formes de participació al lloc de treball. Està més que demostrat que la participació dels treballadors i les treballadores en el disseny i el funcionament dels seus llocs de treball millora no només la productivitat sinó també la qualitat, i, naturalment, augmenta la satisfacció i dignifica el dia a dia laboral. Aconseguir i consolidar canals de participació és molt important. Els ajuntaments, com altres organismes públics, poden ser models de gestió més participativa i assegurar que les empreses i cooperatives amb les quals col·laborin adoptin també mecanismes de control democràtic, una ruptura amb els models actuals de tasques públiques.

Desigualtats Somiem i volem una orientació clarament comunitària i no assistencialista del tractament de les desigualtats, que empoderi les persones i els territoris en situacions més febles, que plantegi la dimensió social d'una problemàtica que és social i no estrictament individual. Cal abraçar la lògica de drets en

la prestació de serveis socials, la qual cosa en cap cas exclou l'atenció prioritària de les situacions de major emergència social. Cal assegurar la participació veïnal i dels treballadors i les treballadores en la definició de prioritats, objectius i projectes necessaris, i fugir de la mercantilització dels serveis socials, a través dels quals les grans empreses netegen la seva imatge.

D'aquesta manera, l'ajuntament en el qual somiem vetllarà per una societat inclusiva i igualitària on les diferències d'edat, gènere, classe, ètnia i origen social no determinin el desenvolupament social i professional dels ciutadans i les ciutadanes.

Pobresa Els ciutadans i les ciutadanes del municipi han de tenir uns mínims garantits, per la qual cosa l'ajuntament aplicarà (amb un estudi previ) una renda garantida d'abast municipal en el cas que aquesta no sigui assegurada pel Parlament de Catalunya en els termes de la ILP presentada i aturada pel Govern de CiU. S'ha de combatre la pobresa no només amb mesures que dignifiquin les condicions de treball i de vida, sinó també incentivant mecanismes de solidaritat i ajut mutu, explorant totes les possibilitats de reconstrucció de la vida comunitària. No volem caritat ni bones intencions, sinó la dotació d'uns mínims per a tothom que ho necessiti. Parlem de construir i assegurar serveis col·lectius que permetin la vida digna, especialment en situacions de pobresa.

PROPOSTES FONAMENTALS

1. Impulsar un model productiu diversificat, sostenible, que prioritzi l'economia social i solidària. S'elaboraran nous índexs de desenvolupament sostenible diferents dels indicadors tradicionals (ex: PIB), i es donarà valor al treball estable i digne, així com als treballs de cura i reproducció social.
2. Adoptar accions urgents de lluita contra la precarietat laboral i l'explotació en

sectors especialment sensibles. Plans de col·laboració municipal amb el Departament d'Empresa i Ocupació que facin complir les lleis de salut laboral, la jornada màxima laboral, les cotitzacions la seguretat social, etc.

3. Establir polítiques d'ocupació orientades a la plena ocupació sense precarietat i que assegurin la inserció laboral dels col·lectius més desfavorits. Plans d'ocupació amb transparència en les borses de treball, sense clientelisme.
4. Posar les polítiques de promoció econòmica al servei de la gent, impulsant el cooperativisme i l'economia social i solidària.
5. Repensar i impulsar el paper de Barcelona Activa. Cal democratitzar l'emprenedoria. Emprendre ha de ser un dret a l'abast de tothom, sota paràmetres d'equitat i justícia social, i prioritant l'emprenedoria col·lectiva, comproment-se amb la reinversió pel bé comú de la ciutat i dels treballadors i les treballadores.
6. No donar suport a empreses que utilitzin ETTS i empreses de Gestió Integral que precaritzen la vida encara més.
7. Establir mesures per combatre l'atur juvenil a la ciutat de Barcelona. És necessari reforçar iniciatives ja existents com el Pla europeu de Garantia Juvenil i el Barcelona Treball Jove i crear-ne de noves, com una borsa de treball juvenil i de pràctiques professionals dignes a les administracions municipals per fomentar la inserció laboral del jovent.
8. Garantir el compliment de la normativa laboral i de tots els acords a l'administració municipal.
9. Eliminar la privatització de serveis públics. A curt i mitjà termini es municipalitzaran tots els serveis públics i s'eliminaran els intermediaris, però no els llocs de treball.

10. Liquidar la precarietat laboral a l'administració municipal. El municipi garantirà a tots els treballadors i a totes les treballadores que depenen dels seus pressupostos el manteniment del poder adquisitiu, així com la no-aplicació de les reformes laborals del PSOE i del PP a partir de la crisi.
11. Liquidar la precarietat a la subcontractació de serveis municipals mentre aquests serveis segueixin sent de gestió privada.
12. Fer complir els compromisos laborals que es deriven dels concursos públics i dels contractes signats. Tots els treballadors i totes les treballadores, interns i internes o externs i externes (fundacions, societats, etc., amb participació de l'Ajuntament), tindran dret a un temps al mes per a la participació democràtica.
13. Introduir clàusules contra la precarietat laboral en tots els concursos que s'obrin (salari mínim 1200€/mes, reducció de la jornada laboral, etc.), com una manera de fomentar l'economia social i solidària.
14. Establir una renda mínima garantida en els termes de la ILP pendent del Parlament de Catalunya, en cas que no s'aprovi.
15. Reduir la jornada laboral sense reduir el salari (repartiment del treball assalariat) per facilitar l'accés de la ciutadania al treball, com a millor exemple pràctic del que és fonamental per solucionar l'atur.
16. Canviar el model de serveis socials cap a un model orientat al treball comunitari, a l'autonomia i a l'acompanyament personal de les persones per millorar-ne la qualitat de vida.
17. Garantir el dret a la vida digna. Volem una ciutat sense pobresa. El transport públic serà gratuït per a totes les persones que tinguin recursos econòmics limitats. Es garantiran els subministraments bàsics (llum, aigua, gas) a totes les llars amb recursos econòmics limitats.
18. Liquidar el sensellarisme a la ciutat. Cal garantir el dret a l'habitatge i a l'autonomia personal.
19. Disposar ajudes municipals estables per assegurar a les persones amb pensions de viudetat mínimes i PNC, per edat i invalidesa, els mínims necessaris per viure amb dignitat.
20. Garantir un envelliment digne millorant i reforçant tots els serveis a domicili (personals, a la llar, menjar a domicili, socialització comunitària). Augment de la plantilla d'ajut a domicili amb jornades completes i salaris a través d'un procés de remunicipalització del servei.
21. Dotar els centres de serveis socials de referència de molts més recursos humans i específics per a l'acció comunitària. Equips d'atenció a la infància (EAIA) per a la tramitació, i el pla d'intervenció amb les persones (PIA) pel treball comunitari en xarxa al territori. És necessària i prioritària la municipalització d'aquests serveis amb recursos humans del mateix ajuntament, en lloc de la dispersió d'entitats.
22. Adoptar mesures concretes contra la feminització de la pobresa i la desigualtat de gènere en el mercat de treball.